

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ІНСТИТУТ ПРОМИСЛОВИХ ТА БІЗНЕС ТЕХНОЛОГІЙ»**

ВЧЕНІ ЗАПИСКИ

КАФЕДРИ ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Збірник наукових праць

Випуск 4

Дніпро УДУНТ 2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ
І ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ІНСТИТУТ ПРОМИСЛОВИХ ТА БІЗНЕС
ТЕХНОЛОГІЙ»

ВЧЕНІ ЗАПИСКИ

КАФЕДРИ
ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ

Збірник наукових праць

Випуск 4

Дніпро УДУНТ 2022

Рекомендовано Вченою радою Українського державного університету науки і технологій: протокол № 2 від 31.10.2022.

В 90 Вчені записки кафедри документознавства та інформаційної діяльності (КДІД): зб. наук. праць. Вип. 4 / ред. кол.: О. В. Михайлюк (голова ред. кол.) та ін. – Д.: УДУНТ, 2022. – 94 с.

Досліджено питання документознавства, інформаційної діяльності та керування персоналом підприємства в історико-культурному та соціально-комунікативному контекстах, вивчено роботу архівних, бібліотечних, інформаційних тощо установ. Збірник побудовано на матеріалах роботи кафедр гуманітарного та суспільного профілю ННІ «ІПБТ» УДУНТ та інших споріднених ЗВО.

Для документознавців-фахівців, викладачів вищих, середніх спеціальних навчальних закладів, аспірантів та студентів-документознавців.

Редакційна колегія:

д-р іст. наук, проф. **О. В. Михайлюк**

(голова редакційної колегії),

канд. тех. наук **О. В. Іващенко**

канд. філол. наук, доц. **К. А. Прокоф'єва**

(заступник голови редакційної колегії, відповідальний секретар),

канд. пед. наук **О. М. Решетілова**

канд. іст. наук, доц. **С. В. Савченко**

Рецензенти:

д-р наук з держ. упр., доц. **Т. М. Тарасенко**

(доцент кафедри державного управління і місцевого самоврядування
ННІ державного управління НТУ «Дніпровська політехніка»),

д-р філос. наук, проф. **О. В. Халапсіс**

(завідувач кафедри міжнародних відносин та соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ)

ЗМІСТ

СТАТТІ

О. П. Лучанінова

**СУЧАСНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЯК МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР
ПОШИРЕННЯ МОДЕРНИХ ЗНАТЬ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ
ОРІЄНТИРІВ ДЛЯ СУСПІЛЬСТВА5**

О. М. Решетілова

**СУЧАСНІ БІБЛІОТЕКИ ЯК ЦЕНТРИ ІНФОРМАТИВНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ БАЗ9**

І. О. Петрова

**ДЕРЖАВНІ ПОСЛУГИ В УКРАЇНІ: ДОЦІЛЬНІСТЬ ПАПЕРОВОГО
ЧИ ЦИФРОВОГО ФОРМАТІВ15**

М. К. Голодюк, Н. О. Сердечна, А. В. Середа

**ТРУДОВИЙ ДОГОВІР ТА КОНТРАКТ У РІЧИЩІ СУЧАСНИХ
НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ ПРО ПРАЦЮ В УКРАЇНІ18**

Н. Г. Мосюкова

**РИМО-КАТОЛИЦЬКЕ ДУХОВЕНСТВО В УМОВАХ АНТИРЕЛІГІЙНОЇ
ПОЛІТИКИ СРСР У 20-ТІ РОКИ ХХ СТОРІЧЧЯ25**

С. В. Савченко, В. К. Виноградова, М. В. Мартиненко

**ІМПЕРСЬКА КАНЦЕЛЯРІЯ ЯК «УТЛЕННЯ ЛОГОСУ» ТА ЇЇ ТЕМНИЙ
ХУДОЖНІЙ ОБРАЗ: шкiц до документознавчих студiй32**

О. В. Михайлюк, К. А. Прокоф'єва

**ВИВЧЕННЯ ЗАСОБІВ ДОКОМП'ЮТЕРНОЇ ФІКСАЦІЇ ІНФОРМАЦІЇ
У ЯКОСТІ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЦИВІЛІЗАЦІЙНИХ ОЗНАК
СТУДЕНТАМИ ФАХУ 029 «ІНФОРМАЦІЙНА, БІБЛІОТЕЧНА
ТА АРХІВНА СПРАВА» (ОПП «ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО
ТА ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ»)38**

А. О. Анищенко, О. М. Бородіна, Т. Л. Дулеба

**ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ В ОБМІНІ
ІНФОРМАЦІЄЮ45**

А. В. Савич

**ИНФОРМАЦИОННОЕМОКСТЬ СОЦИОКУЛЬТУРНОГО
ПРОСТРАНСТВА В СОВРЕМЕННЫЙ ПЕРИОД51**

Н. Г. Мосюкова

(Дніпро)

РИМО-КАТОЛИЦЬКЕ ДУХОВЕНСТВО В УМОВАХ АНТИРЕЛІГІЙНОЇ ПОЛІТИКИ СРСР У 20-ТІ РОКИ ХХ СТОРІЧЧЯ

Проаналізовано становище, в якому опинилося римо-католицьке духовенство після встановлення на українських землях радянської влади, методи тиску з боку більшовиків щодо цієї категорії населення, а також результати проведення вказаної політики.

Ключові слова: Римо-Католицька Церква, священник, радянська влада, репресії.

It was analyzed the situation of the Roman Catholic clergy after the establishment of Soviet power in Ukrainian lands, methods of pressure from the Bolsheviks on this category of the population, as well as the results of this policy.

Key words: Roman Catholic Church, priest, Soviet power, repressions.

Україна – поліконфесійна держава і однією зі складових її релігійного життя є католицизм. В радянські часи Римо-Католицька Церква зазнала жорстких репресій, а доля духовенства цієї конфесії була трагічною.

Тему репресій проти РКЦ у міжвоєнний період висвітлювали як вітчизняні, так й іноземні вчені, серед них – Г. Стронський [26], Н. Рубльова [24], Р. Дзвонковський [31], Д. Сула [32], В. Ганзуленко [3], Н. Ковалець [17], М. Шитюк [30] та інші.

В даному дослідженні були використані документи, що зберігаються в архівах Києва та Дніпра, а також публікації того часу в газеті «Звезда». Вони дозволили доповнити накопичені знання щодо умов, в яких опинилося римо-католицьке духовенство у 20-ті роки ХХ сторіччя.

Комуністична влада, яку було встановлено на українських землях на початку 20-их років ХХ сторіччя, вкрай негативно ставилася до релігії. Особливу ненависть у більшовиків викликало духовенство. Воно знаходилося під пильним наглядом держави, а організація обліку служителів релігійних культів була окремим пунктом плану робіт Катеринославського губернського відділу управління, анкети щодо священників надавалися в Губліквідком та Губвідділ ДПУ [5, арк.56зв., 248зв.]. Анкета містила широке коло питань, серед

яких: де були і що робили до революції, на 01.01.1918 року, в часи Петлюри, Денікіна; чи володієте землею; ваше ставлення до баптистських та євангельських службовців культу та інші. Деякі «респонденти» додавали: «Визнаю “законодательность” радянської влади» [6, арк.1-19].

Священники були позбавлені виборчих прав. Так, у списку громадян призовного віку, що позбавлені виборчого права, серед причин позбавлення є і «службовець релігійного культу» [8, арк.207-211]. Відновити виборчі права деяким з них могли, наприклад, за умови «більш як п'ятирічного стажу громадсько-корисної праці» та якщо людина була службовцем релігійного культу «на протязі незначного часу» [7, арк.63зв.]. Іншим – «за відсутності належних мотивів і законних підстав» [7, арк.37зв.] – відмовляли.

Духовенство було позбавлено не тільки виборчих прав, але і права отримувати продуктові картки, лікарське обслуговування..., вимушено було сплачувати податки, які в кілька десятків раз перевищували виплати інших мешканців... [31, с.72].

Ці та інші методи тиску змушували православних священників відмовлятися від сану. Дехто з них опинявся у скрутному матеріальному становищі, через це також були «частичные уходы от своей профессии» [11, арк.6]. Т. Євсєєва в дослідженні щодо православного священства у 20-ті роки ХХ сторіччя зазначає, що «...зречення духовного сану стало практично масовим явищем» [15, с.102].

Іноді загальнодержавні розпорядження на місцях тлумачили по-своєму і ще більше посилювали тиск на духовенство. Так, у 1926 році до Дніпропетровського окрадмінвіддіу надійшов документ НКВС УСРР про «...не цілком правильне тлумачення мети роботи по обліку службовців культів» [9, арк.1]. Йшлося про те, що певні адмінвідділи вимагали від служителів культу, які обслуговували декілька релігійних об'єднань, наступне: «...зняття з обліку та взяття на нього при кожному відвідуванні цих об'єднань...»; виконання правил обліку, коли священник виїжджає не по справах культу; з'являтися на облік навіть тоді, коли службовець культу не виїжджає за межі району [9, арк.1]. НКВС пояснив місцевій владі, що робота по обліку здійснюється лише з метою «...арифметичного підрахування кількості службовців культу та стеження за їх пересуваннями» [9, арк.1]. В документі НКВС також зазначалося, що «...службовців культу можна знімати з обліку лише в двох випадках: коли він сам відмовиться від сану (зрікається) і коли він помре. Поза

цими двома випадками кожен службовець обов'язково мусить бути на облікові хоч він і не служить в громаді» [9, арк.6].

Особливе занепокоєння влади викликало римо-католицьке духовенство, яке вона називала «...руководителями реакционно-шовинистической группы Полькругов» [10, арк.161]. Керівництво держави знало про величезний вплив ксьондзів на вірян. Про це говорилося в доповідній записці ДПУ УСРР для ЦК КП(б)У про роботу серед римо-католицького духовенства і польського населення [14, с.108], у звіті Центральної комісії у справах національних меншин при ВУЦВК, де зазначалося, що цей вплив воно використовувало «проти радянської влади» [16, с.121].

Дослідниця історії Римо-Католицької Церкви в Україні Наталія Рубльова підкреслила, що «...коло обов'язків ксьондза не обмежувалося суто пастирськими функціями і досить часто він був лідером не тільки у своїй парафії, але й у всьому селі, а його садиба перетворювалась на центр громадського і культурного життя» [23]. О. Городецький зазначає, що «...польські священики Південної України, особливо у першій половині 20-х років, щорічно створювали нові релігійні гуртки і збільшували чисельність уже діючих в основному за рахунок польської молоді, зокрема дівчат» [4, с.15], а ще «...владні структури не бажали змиритися з тим, що римсько-католицьке духовенство й паства підкорялися папському престолові» [24, с.235].

На початку 1925 року в Україні було 60 духовних осіб РКЦ, переважна їх більшість – люди молодого і зрілого віку (старші за 60 років лише 4 особи) [28, арк.1]. Вони користувалися неабияким авторитетом і зберегли його, а також «...організаційну єдність, – як зазначено в документі Катеринославського окружкому, – на відміну від православ'я» [12, арк.234].

До 1927 року кількість римо-католицького духовенства збільшилася і на 1 травня того ж року складала «128 ксьондзів, в тому числі у ... Дніпропетровській окрузі – 2» [23]. Священників цієї конфесії пов'язували з Польщею (це підтверджують документи, що зберігаються у Дніпропетровському архіві [12, арк.234; 10, арк.161], а також зазначають дослідники РКЦ в Україні, наприклад, Д. Сула [32], Н. Рубльова [24, с.235] та інші), що також було для них «обтяжуючою обставиною».

Той факт, що, відповідаючи на питання про ставлення до радянської влади, більшість священників (53 із 60) відповіли: «позитивно» і тільки 7 висловила «байдужливе ставлення» (відповідь «негативно» взагалі не була

передбачена), а на питання щодо ставлення до комуністичної партії 37 ксьондзів відповіли: «байдужливо» і 23 – «позитивно» (відповідь «негативно» також не передбачалася) [28, арк.4], не став для керівництва УСРР приводом для припинення боротьби проти католицького духовенства. Методи застосовували різні, серед них: ретельний нагляд, фізичний і психологічний тиск, коли «...агенти ДПУ змушували священників підписувати різноманітні заяви, в яких вони виступали на боці радянської влади» [27, с.132], шантаж [31, с.75; 24, с.240]. Г. Стронський пише, що «...в органах ДПУ – НКВС діяв спеціальний підрозділ, який наглядав за католицьким духовенством. У центрі його уваги була обробка окремих священників, пошуки нестійких людей, схиляння їх до співпраці, збір “компромату”» [26, с.18].

Влада всіма силами намагалася дискредитувати католицьких священників, звинувачуючи їх у «...насиллі, привласнюванні грошей парафіян, крадіжках, хабарництві» [27, с.131], у пияцтві, хуліганстві; розпускала чутки про співпрацю ксьондзів з ДПУ [31, с.73]; виставляла священника в образі експлуататора [3, с.63]; говорила про необхідність довести «...всю лживість и несоответствие костелов и обслуживающих их пасторов с теми требованиями, корорые они должны исполнять ..., реакционно – извращенную сердцевину польских костелов и их духовенства» [10, арк.162]. Непоступливих ксьондзів могли заарештувати. Так, в середині 1920-их років в СРСР відбувалися судові процеси над католицькими священниками. Місцева преса (зокрема у Катеринославі) також надавала інформацію про ці судилища. Наприклад, у квітні 1925 року на шпальтах газети «Звезда» висвітлювався хід судових процесів у Ленінграді – над ксьондзом Уссасом [13, с.2] та в Одесі – над групою католицьких священників [20, с.2]. Н. Рубльова зазначає, що «...у 1926 році арешти ксьондзів почастишали» [25, с.44].

Влада мала на меті посварити священників між собою; сприяти зменшенню поваги до них з боку парафіян, падінню авторитету ксьондзів; посіяти розбрат між кліром і паствою [32; 25, с.43]. Для цього використовували різні чинники, в тому числі і національний. Так, в Дніпропетровську намагалися спровокувати конфлікт на національному ґрунті (в західних регіонах України така схема «не працювала», бо переважна більшість і кліру, і вірян були поляками) між священником М. Вольфом, який за походженням був німцем і парафіянами – поляками. Настоятель нібито «перешкоджав

ініціативній групі відкрити польську школу та всупереч цьому організував підпільну школу при костелі з релігійним навчанням у ній» [29, арк.12, 5].

Попри різноманітність застосованих методів владі не вдалося ані розколоти РКЦ в Україні, ані «...примусити ксьондзів зректися сану ..., як це нерідко траплялося із православним духовенством» [23]. Н. Ковалець, посилаючись на дані НКВС за 1925 рік, також вказує на те, що серед служителів культу, які відмовились від сану, «не було жодного ксьондза» [17, с.105]. Лише Є. Перкович «3 січня 1927 року підписав відкритий лист про зречення від духовного сану і релігії» [17, с.106]. Роман Дзвонковський зазначає, що в усьому СРСР лише шість священників РКЦ відмовилися від сану за період з 1924 до 1936 років [31, с.74]. І хоч М. Шитюк пише про «...завербованих ксьондзів, про листи католицьких священників із закликами припинити агітацію проти радянської влади» [30] (вони дійсно були), слід визнати, що католицьке духовенство більшовикам «зламати» не вдалося.

В кінці 20-их років влада перейшла до більш жорстких дій щодо РКЦ. Арешту ксьондзів, наприклад, Дніпропетровської округи передувала шалена кампанія щодо дискредитації священників взагалі і католицьких зокрема.

Особливу активність в означеному напрямку місцеві газети проявили у січні 1928 року і почали просто 1 січня публікацією уривків з циклу «Ушибленные религией», де писали про безглуздість віри, а про самих вірян як про «ненормальных и сдвинутых» [22, с.2]. Наступна стаття в тій самій газеті «Звезда» була спрямована проти священників Автокефальної Церкви – їх звинувачували у аморальній поведінці, приналежності одного з них до «петлюрівських військ» [1, с.1].

Для цькування католицьких священників місцева влада скористалася досвідом колег із західних регіонів України. 15 січня 1928 року був опублікований лист ініціативної групи римо-католицького духовенства на Поділлі, в якому ксьондзи зазначали, що «...радянська влада дала повну незалежність і свободу католицькій діяльності ..., а частина польського духовенства ... зав'язувала відносини з представниками польської буржуазної держави», заявляли, що «...відмовляються від антирадянських проповідей», погоджуються на зв'язок з Ватиканом «...тільки легальним шляхом, через НКВС» [19, с.5]. Але і цього для влади, принаймні дніпропетровської, було мало. Поряд з означеним листом був коментар, автор якого П. Ветров звинувачував ксьондзів в тому, що вони відмовляються тільки від

«...нездорової критики радянських законів» і підсумовує: «...отже, амбони при костелах ще будуть використовувати проти радянської влади!» [2, с.5].

У висловлюваннях П. Ветрова відсутня елементарна логіка: якщо священники відмовились від «нездорової критики», то залишилася тільки здорова критика, а чим в такому разі незадоволений автор статті? Можливістю будь-якої критики? Підтекст публікації є таким: попри «розкаяння» ксьондзи продовжуватимуть шкодити владі, отже, до них треба застосовувати інші методи. І такі методи широко застосовувались – місцева преса протягом трьох днів друкувала матеріали судилища, яке відбувалося над єпископом Скальським у Москві (його засудили на 10 років ув'язнення) [21, с.1].

У лютому 1928 року вже католики Кам'янського запевняли владу у своїй лояльності і протестували проти «усілякого насильницького втручання ззовні у внутрішні справи першого в світі СРСР» [18, с.5]. Як відомо, це не врятувало ані спільноту, ані ксьондза Я. Розенбаха від репресій, а костел Св. Миколая у Кам'янському від закриття.

У 1929–1930 роках мала місце потужна хвиля арештів католицького духовенства. З метою прискорення «...ліквідації кадрів католицького духовенства» були організовані групові процеси. Ксьондзів звинувачували у контрреволюційній та антирадянській діяльності, шпіонажі [31, с.120].

Серед заарештованих були і настоятелі парафій Св. Йосипа в Дніпропетровську та св. Миколая у Кам'янському – М. Вольф та Я. Розенбах. Вони були ув'язнені і загинули в сталінських таборах.

Таким чином, комуністична влада вважала духовенство однією з найбільш загрозливих для неї груп населення. Особливе занепокоєння більшовиків викликало римо-католицьке духовенство, яке користувалося авторитетом у парафіян і підпорядковувалося Ватикану. Священників цієї конфесії пов'язували з Польщею, що було для них по суті «обтяжуючою обставиною».

В умовах шаленого тиску з боку влади (схиляння до співпраці, шантаж, спроби дискредитувати, посіяти розбрат між кліром та паствою, розколоти РКЦ та ін.) ксьондзи намагалися шляхом деяких поступок, компромісів (але не будь-якою ціною) зберегти римо-католицькі парафії на українських землях.

Попри застосовані методи більшовикам не вдалося «зламати» католицьке духовенство і в кінці 20-их років ХХ сторіччя влада перейшла до більш

жорстких дій щодо РКЦ. В результаті цих дій значна частина ксьондзів була репресована.

Бібліографія

1. Вельмин В. Отцы веселятся // Звезда. 1928. 8 янв.
2. Ветров П. Под новой маской (по поводу заявления ксендзов римско-католической церкви) // Звезда. 1928. 15 янв.
3. Ганзуленко В.П. Римо-Католицька Церква на Півдні України за часів державного атеїзму (кінець 20-х–30-і рр. ХХ ст.) // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Сер.: Історичне релігієзнавство. Вип. 10. 2014. С. 62-73.
4. Городецький О.В. Національна політика Радянської держави щодо польського населення Півдня України (1921–1929 рр.): автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01. Д., 2007. 25 с.
5. ДАДО (Державний архів Дніпропетровської області). Ф. 305. Оп. 1. Спр. 21.
6. ДАДО. Ф. 305. Оп. 1. Спр. 34.
7. ДАДО. Ф. 305. Оп. 1. Спр. 48.
8. ДАДО. Ф. 305. Оп. 1. Спр. 127.
9. ДАДО. Ф. 1407. Оп. 1. Спр. 13.
10. ДАДО. Ф.П. 1. Оп. 1. Спр. 616.
11. ДАДО. Ф.П. 7. Оп. 1. Спр. 163.
12. ДАДО. Ф.П. 7. Оп. 1. Спр. 276.
13. Дело ксендза Уссаса // Звезда. 1925. 16 апр.
14. Доповідна записка ДПУ УСРР для ЦК КП(б)У про роботу серед римо-католицького духовенства і польського населення // Влада і Костьол в радянській Україні, 1919–1937 рр.: Римо-Католицька Церква під репресивним тиском тоталітаризму // З архівів ВУЧК – ГПУ – НКВД – КГБ. 2003. №2 (21). С.108-116.
15. Євсєєва Т.М. Особливості збереження/порушення православним священством вірності пастирському служінню в контексті історії повсякдення (УСРР, 1920-і рр.) // Український історичний журнал. 2012. №4. С.93-103.
16. Єременко Т., Чирко Б., Калакура О. Поляки в Україні // Віче. 1993. №2. С.119-130.
17. Ковалець Н.С. Євген Перкович: силует римсько-католицького священника на тлі державного атеїзму // Український історичний журнал. 1996. №6. С.101-114.
18. Отклики на декларацию ксендзов (постановление общего собрания верующих католиков г. Каменского) // Звезда. 1928. 26 февр.
19. Письмо инициативной группы римско-католического духовенства на Подолии // Звезда. 1928. 15 янв.
20. Процесс ксендзов в Одессе // Звезда. 1925. 17 апр.
21. Процесс польского шпиона епископа Скальского // Звезда. 1928. 27 янв.
22. Решиков Н. «Укатали сивку крутые горки» // Звезда. 1928. 1 янв.

23. Рубльова Н. Ліквідація в Україні ієрархії Римо-Католицької Церкви (1917–1937 рр.): [Електронний ресурс]. Режим доступу: ssu.knu.gov.ua/sbu/doccatalog/document?id=42144 (дата звернення: 09.04.2018).
24. Рубльова Н. Невідома ділянка «антирелігійного фронту»: боротьба владних структур УСРР проти римсько-католицької церкви, 1920-і роки // З архівів ВУЧК – ГПУ – НКВД – КГБ. 1998. №1-2. С. 228-243.
25. Рубльова Н. Передмова / В кн. Влада і Костьол в радянській Україні, 1919-1937 рр.: Римо-Католицька Церква під репресивним тиском тоталітаризму // З архівів ВУЧК – ГПУ – НКВД – КГБ. 2003. №2 (21). С. 17-48.
26. Стронський Г. Приречена на мовчання. Римо-Католицька Церква в Україні в 20-30-і рр. // Людина і світ. 1994. №3-4. С. 17-20.
27. Федоренко П. Політика більшовицької влади щодо Римо-Католицької Церкви у I половині 1920-х років (на прикладі Житомирської дієцезії) // Польські студії №2-3: II та III конкурси ім. Єжи Гедройця. К., 2010. №22. С. 123-140.
28. Центральний державний архів вищих органів влади та управління України (ЦДАВО). Ф. 5. Оп. 2. Спр. 213.
29. ЦДАВО. Ф. 24. Оп. 14. Спр. 472.
30. Шитюк М. М. Римо-Католицька Церква в Україні в першій половині ХХ століття: [Електронний ресурс]. Режим доступу: mdu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/181.pdf (дата звернення: 14.01.2018).
31. Dzwonkowski R. Losy duchowienstwa katolickiego w ZSSR 1917–1939. Martyrologum. Lublin, 1998. – 664 s.
32. Sula D. Kosciol katolicki na Ukrainie w latach 1921–1939: [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://doport.ceon.pl/bitstream/handle/123456789/10470/09_Shula_Dorota_Kosciol.pdf?sequence=25&isAllowed=y (дата звернення: 21.02.2020). Назва з екрану.

Надійшло до редколегії 31.03.2022, прорецензовано та рекомендовано до друку доц. Савченком С.В.

УДК 35.073.515:346.232(477-25)+002.7

С. В. Савченко, В. К. Виноградова, М. В. Мартиненко
(Дніпро)

**ІМПЕРСЬКА КАНЦЕЛЯРІЯ ЯК «УТІЛЕННЯ ЛОГОСУ»
ТА ЇЇ ТЕМНИЙ ХУДОЖНІЙ ОБРАЗ:
шкіц до документознавчих студій**

Аналізується Генеральний Регламент, який чітко класифікує весь бюрократично-канцелярський простір свого часу, з метою підпорядкувати його «основам Розуму».

Наукове видання

ВЧЕНІ ЗАПИСКИ

**кафедри документознавства та інформаційної діяльності
(КДІД)**

ННІ «ІПБТ» УДУНТ

Збірник наукових праць

Випуск 4

Підписано до друку 30.11.2022. Формат 60x84 1/16. Папір друк. Друк плоский. Облік.-вид. арк. 5,2. Умов. друк. арк. 5,34. Замовлення № 120

Навчально-науковий інститут
«Інститут промислових та бізнес технологій»
Українського державного університету науки і технологій
49005, м. Дніпро, пр. Гагаріна, 4

Кафедра документознавства та інформаційної діяльності УДУНТ